

МИЛЛИЙ ТИКЛАНİŞ

23 (136)

2011 йил 15 июнь, чоршанба

www.milliytiklanish.uz

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

"Илк Қадам"

Мустакиллик айёми арафасида ёш мусаввир Нодира-Бегим Хўжамурод кизи ўз шахсий кўргазмаси намойини ўтказди. Ўзбекистон Бадиий академияси Халқаро маданият карvon саройида очилган мазкур кўргазмани ижодкор "Илк қадам" деб номлади.

Мусаффо сув муаммоси

Глобал иқлим ўзгариши ер юзида тури экологик таҳдидларни келтириб чиқармоқда. Ер юзининг 71 фоизини океан сувлари копланган бўлса, 29 фоизи қуруқлиқдан иборат. Шундай бўлса-да, сайдерамида сув танқислиги кун тартибидаги мухим масалага айланган. Сувдан тежамкорлик билан фойдаланиши, табиат инъомини асрар-авайлеш ҳақида бот-бот айтилади.

Ўзбек либослари галереяси

Мустақиллик биз учун энг улуг, энг азиз қадрият бўлиб, миллий узлигимиз, ор-номусимиз, фарҳ-ифтихоримиз тимсоли, орзу-интилишларимиз, ютуқларимизнинг хайётбаш манбани сифатидаги шу мұқаддас Ватанда яшаётган барча юртдошлиримиз калбидан мустақам ўрин олди. Юртимиз тинч, озод ва обод масканга айланди. Бугун Тошкентимиз кўргига кўрк, шарқона кўнға-сига улуғворлик бағишиб турган бинолардан бири Ўзбек либослари галереясидир.

6 ЖАРАЁН

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Миллий тоғимизнинг асосий мазмунини ифода этадиган йўналишлар ҳақида гапиргандо, ҳеч шубҳасиз, биз Ватан равнақи ва тараққиётини ўзимизга тасаввур қиласиз.

Ислом КАРИМОВ

7 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат!**Ватан саждагоҳи каби мұқаддас.****Ўзбекистон – улкан имкониятлар мамлакати!****Ватан туйғуси ҳар нарсадан устун!****Ватаним менга нима берди, деб эмас, мен Ватанимга нима бера олдим, деб яшаш керак!****Элни Ватан манфаати бирлаштиради.****Ободлик кўнгилдан бошланади.****Бу мұқаддас Ватанда азиздир инсон!****Шу азиз Ватан барчамизни!****Биздан озод ва обод Ватан қолсиз!****Буюк ва мұқаддассан, мустақил Ватан!**

Аён бўлдики, мұхтарам Президентимиз Янги Ўзбекистонни яратиш учун, бизда янгича Ватан туйғусини уйғотиб, бизларни Буюк келажакни куришга тайёрлаган эканлар. Президент давватлари касбимиз, миллатимиз, динимиз, ёшимиз, жинсими, лавозимимиздан қатъий назар Ватан равнақи масаласида бир жону бир тан қилди. Бирлаштиромда.

Бу давватлар илк китоблари давлат маблғи хисобидан чоң этилаётган иқтидорли ёшларнинг, жами ёш авлоднинг дилида, тилида, исида, ижодида акс садо бермоқда. Ана шундай ёшлардан бири — ёш шоира, Фарғона Давлат университети талабаси Гўзалхон Эргашева:

Юрагим тубида мұқаддас жой бор,**Унга Ватан дея ёзиб кўйғанман.****Юртга хизмат қилиб, яшайман ҳар дам, Чунки тупроғини босиб кўйғанман.**

Она Ўзбекистон ҳар биримиздан мана шундай садоқатли меҳнини кутишга ҳақи. Шундай эмасми!

Фояйий тарбияда "Гояларга образ беринг!", дейлади. Мусаввир Леонардо да Винчи ҳам "Кўриб бўлмайдиган нарсани қаттиқ сешиб бўлмайди", деган. Бу қоидар ёшларни Ватанга садоқат руҳида тарбиялашда ҳам мухим. Шунинг учун барча ҳалқарининг Ватан сиймосини ифодалайдиган ўз образлари, ризмлари бор.

Биз Ватан деганимизда беихтиёри қўз олдимизда Мустақиллик майдони, Бахтиёр онанинг мунис сиймоси гавадланади. Юракларимизни аллалайди. У зурийденинг дийдорига тўймай тикилаётir. Озулари бир олам. Унинг маннунин чехрасидан Мустақиллик майдонимиз мунаввар. Бугун Бахтиёр Онамиз ҳаммамизни Буюк, Мұқаддас, Мустақил Ватан билан кутлаётir. Онамизга кўшилиб Олам кутлаётir.

5-бет

БЕШИНЧИ МАҚОЛА

балки шундандир?

Мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримов Ватан меҳри билан безалган ўқишин шиорларни ўртага ташладилар. Улар Ватанга чексиз мухаббат садоқат бонги бўлиб янграбом:

ВАТАН РАВНАҚИ ФОЯСИННИГ РЎЁБИ ҲАҚИДА

НЕГА ВАТАН — ОНА ДЕРЛАР?

ВАТАН — инсон энг кўпўйлайдиган, сўйлайдиган, кўйлайдиган мавзу. Энг юксак жасоратлар сабаби — Ватан. Жаҳон урушлари ўргата Ватан масаласи кўйилганда бошланган. Ватан деб жондан кечадилар. Улар — маънавий жасорат со-

"Milliy tiklanish" газетасига обуна бўлинг!**Нашр кўрсатчи — 158**

8 КЎЗГУ

ИСЛОМ КАРИМОВ ОСТОНА ШАҲРИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аззо давлатлар Давлат раҳбарлари кен-

гашининг навбатдаги мажлисида иштирок этиш учун 14 июнь куни Остона шаҳрига жўнаб кетди.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ОСТОНА ШАҲРИГА КЕЛДИ

ОСТОНА. 14 июнь. ЎЗА маҳсус мухбири**Анвар БОБОЕВ хабар қиласи.**

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 14 июнь куни Шанхай ҳамкорлик ташкилотига (ШХТ) аззо давлатлар Давлат раҳбарлари кенгайшининг навбатдаги мажлисида иштирок этиш учун Қозғистон пойтахти Остона шаҳрига келди.

Ушбу учрашув ўзбекистон, Қозғистон, Хитой, Киргизистон, Россия ва Тоҷикистон давлатлари томонидан 2001 йил 15 июнда асос солинган ШХТнинг юбилей саммитидир.

Ўтган ўн йил янги ҳалқаро тузилманнинг шакланини жараёнида мухим боскич бўлди. Ушбу тарихан кисқа давра ШХТ хозирги замоне геосиёстини белгиловчи мухим омиллардан бирiga айланди. Шу билан бирга, давлатимиз раҳбари ўтган саммитлардан бирида таъкидлаганидек, «ШХТ умумий чегаралар, якн тарихий-маданий, айнанвий сиёсий, иқтисодий ва гуманитар алоказадага эга давлатларнинг тенг ҳуқуқли бирлашмаси бўлиб, унинг фаолияти бошقا мамлакатларнинг манфаатларига карши қартилмаган ва қарама-қаршилик киладиган блок ҳусусиятига эга эмас».

Ўтган 10 йил мобайнида ШХТда замонавий ҳаф-хатар ва таҳдидларга карши курашиш соҳидаги ўтказма лойиҳаларни амалга ошириши,

ШХТга аззо давлатлар ва, умуман, бутун минтақанини баракорор иқтисодий ривожлантиришини таъминлаш, социал-маданий соҳада ҳамкорликни кенгайтириш учун мухим шартномавий-хуқукий асос яраттиди.

Ўзбекистон ШХТдаги иштирокига улкан мансулият билан ёндашиди. Мамлакатимизнинг 2004 ва 2010 йилларда мазкур ташкилоти раислик қўйилди. Ўзбекистон ташкилабуси билан ушбу ташкилот фоалиятда мухим аҳамият қасб этиувчи ҳуқоқатлар, жумладан, ШХТга янги аъзоларни қабул килиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш, ШХТ процедурапарини қоидаларини тасдиқлаш таъкидига қарорлар ишлаб чиқарувни ва қабул килингани бунинг тасдиқидир. Шунингдек, ўзбекистон раислиги даврида БМТ ва ШХТ котибиятига ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги Кўшима декларация имзоланди.

Саммитнинг биринчи куни дастури доирасида ШХТга аззо давлатлар, кузатувчи давлатлар раҳбарлари ва бошқа иштирокчилар учун «Қозғистон» марказий концерт залида юбилей концерти намойиш этилди.

Шу куни ШХТнинг 10 йиллигига бағишинган бошқа тадбирлар ҳам бўлиб ўтди.

ШХТ саммити 15 июнь куни ўз ишини давом этиради.

УЗОҚ МУДДАТЛИ МАНФААТЛАРГА АСОСЛАНГАН ҲАМКОРЛИК

Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан Россия Президенти Дмитрий Медведев 13 июнь куни амалий ташриф билан ўтказиди.

Тошкент филиаллари фаолияти мазкур йўналишдаги ҳамкорлик самараларига ёрқин мисолидир.

Олий даражадаги Ўзбекистон-Россия учрашудига иккى томонлама ҳамкорликка оид мухим салалар билан бир қаторда ҳалқаро сиёсатга доир долзарб мумаломалар ҳам кўриб чиқиди. Жумладан, Марказий Осиёда сув-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиши мисалала-ри мухомкамалини килинди. Минтака-нинг трансчегаридар дарёларда гидротехник иншиотлар курис учун кўшини мамлакатларнинг розилигини олиши ҳамда бундай лойиҳаларни мустақил ҳалқаро экспертизадан ўтказиш зарурлиги таъкидланди.

Томонлар минақатдаги вазиатни ҳам мухомкамалини килинди. Барқарорлик ва хавфисизликни мустақамлашда ўзаро ҳамкорлик саҳабатлари махсус қўйиб бўлди. Бу бора-да гап кетганда, ёқили-энергетика махсуси, геология-разведка, конпарни кидириш ва ўзлаштиришни махсусида инфратизилмаларни ривохлантириши максадида «Газпром», «Лукойл», «Сөюзнефтегаз», «Стройтрансгаз», «Волгабурмаш» каби компаниялар бильдирилди. Шунингдек, Россияning 135 фирма ва компанияси мустақамлашида ўз ваколатхонасини очган. Россия Федерациясида ўзбекистонлик шерилар иштирокида тузишган 385 кўшима корхонани фаолият кўрсатмоқда.

Сармоявий ҳамкорлик динамикаси ва диверсификацияси кўшима корхоналарсони кўйиб бўлмоқда. Мамлакатимизда 843 Ўзбекистон-Россия кўшима корхонаси мустақамлаш борасидан ўзаро ҳамкорлик саҳабатлари махсусида қўйиб бўлди.

Россия Ўзбекистоннинг савдо соҳасидаги энг ийрик ҳамкорларидандир. Ўзаро савдо ҳажми муттасип ўсмокда. Ўтган йили бу соҳада қарийб 50 фуоз ўшишга ўзаро ҳамкорлик саҳабатлари ҳамкорлик ўз самара-ларини бермоқда.

Сармоявий ҳамкорлик кўлами ҳам кенгайиб бормоқда. Бу бора-да гап кетганда, ёқили-энергетика махсуси, геология-разведка, конпарни кидириш ва ўзлаштиришни махсусида инфратизилмаларни ривохлантириши максадида «Газпром», «Лукойл», «Сөюзнефтегаз», «Стройтрансгаз», «Волгабурмаш» каби компаниялар билан ҳамкорликда амалга оширилди.

Ислом Каримов ва Дмитрий Медведев иккى томонлама мусалаларни атрофлича мухомкамалар килилар.

Олий даражадаги Ўзбекистон-Россия ҳамкорлик саҳабатлари махсусида иншиотларни солиштириши олиш учун яхши имконият бўлди. Эришилган келишишувлар якн истиқболда Ўзбекистон ва Россия ҳалқлари фаронлигига хизмат қилиладиган ҳамкорликни янада ривожлантиришга ўйнатилган аниқ ҳуқоқатлар, ўзаро манфаатли лойиҳалар учун асос бўлиши шубҳасизdir.

(Давоми.
Боши 1-бетда)**ВАТАН РАВНАҚИ
ТАСАВВУРДА**

Ватан равнаки тоғызы ҳар бир юртоциларининг ташаббускор, ишбилиармон, тадбиркор бўлиб, шу юрт, шу ҳалқ манфаатлари билан уйғун яшашига боғлик.

Бугун тараққиётнинг "Ўзбек модели" ўзини тўла оқлади. Жамиятимизда тадбиркорлик, эркин иктисодий фаолият кенг ривожланб, давлатимизнинг иктисодий кудрати тобора ортаётган. Халқимизнинг маънавияти бойиб, илм-зие салоҳияти юксалаётган. Ватан равнакининг асоси бўлмоқда.

2011 йилнинг "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ийли" деб номланганни ҳам Ватан равнаки тантанасини тасдиқлаб турибида.

1992 йил 2 июль. XII чакириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Конгруссининг X сессияси Президентимиз: "Мулкчиликкни барча шаклларига эрк берилади, шахсий ташаббус ва ишбилиармонликни кенг ўйл очилади..." (тавид бизники. М.К.).

Сиз хозир мустақиллимизнинг ўн биринчи ойида кўтарилилган гояларни ўқидингиз. Гоялар одатда келаси замон майлида кўтарилиди. "Эрк берилади", "йўл очилади" ва ҳ.к. Келаси замон фейларидан "а" харfinи ўчириб кўйсангиз, келаси замон хозирги замонга айланади. "Эрк берилади", "йўл очилади" бўлиб, келаси замон хозирги замонга айланади. Мехнат ва изтиробларга тўла йигирма йилдан кўплаб гоялагимиз ўз меваларини берди.

Мустақилникинг бис билан бир вақтда кўлга киритган кўплаб республикаларда натижада бўшга ҳалқи бўлди. "А" ҳарфи ўчмади. Аксинча у "ма"га айланди: "эрк берилади", "йўл очилади".

Московага. Бир йилдан сўнг "Советобод район Карл Марксномидаги мактабга 10 та қичик шифер ажратиш келаси беш йиллик дастурига киритиш масаласи кўриб чикилади", деган жавоб келиши мумкин эди. Чунки қарорни биз эмас, ўзгалар қабул қиласи.

Мустақиллик маънавиятидан кўнгиллар обод бўлди. Обод кўнгиллар уй, кўча, йўл, қишлоқ, маъалла, ям-яшил хийбон, майдон, гулзорлар, иншоотлар билан Ватанни ОБОД килди. Кайси томонга қараманг, кўзларингиз гувохлик берәтири: биздан озод ва обод Ватан қолаётган.

Ўзбекистон қачон шунчалар машхур, шунчалар обод бўлган? Бундан 20 йил олдин олам ахли Самарқандни, Бухорони, Хивани яхши биларди. Бироқ, Ўзбекистонни билмас эди. Самарқанду Бухоро, Хивани аждодлар, Ўзбекистонни — 1991 йил ўз тақдирини ўз кўлларига олган озод автол машхури жаҳон кидилар.

Тошкент, Нукус, Кўкон, Бухоро, Андижон, Самарқанд, Кааршини, ҳар туманларимизда юригаган намунив турархойларни кўринг. Ўзбекистоннинг ҳар бир шахру қишлоғи шундай гўзл, обод бўлаёттири.

Миллатнинг тўйи арафасида одамнинг ёқими, ширин сўзларни кўп-кўп айтгиси келади. Лекин бугунги баҳтиёр кунлар осмондан тушмаганини, ўзи келмаганини ҳам айтмаса, бўлмас.

ЙЛЛАБ**ҚАРАСАҚ...**

Ўтган 20 йил давомида бир кўлими — бунёдкор меҳнатда, бир — мустақиллик химоясидаги бўлиби. Агар ёвуз кучлар бизни яратувчилек меҳнатидан қалитмаганида, ёршиган мараларимиз бундан да юскак бўлар эди. Ана шундай қийин шароитда ҳам кўзларимиз гувоҳ — бунёдкор Ўзбекистонни ҳалқи ўз Ортобоси билан бир жону бир таҳбуби, ўзининг нималарга қодир эканлигини дунёга кўрсалти.

Мафкуравий хуруллар ёшлиларимизнинг Ватан туйғусини сўндиришига чиранди. Бунинг учун кеч нарсани аямади. Янгинах хийла-найранг, замонавий воситалар, катта маблагни соткни ёллашга сарфлари. Соткинлик эртакларда ёки тарихда колиби кетмаган экан. У хозир ҳам, эртага ҳам кутилмаган жойдан чиқиб, юракларни эзини мумкин экан.

Ўз халқининг душмандарига дўст бўлиб, Она Ватанини қарши курол кўтартган, маъалла, қишлоқ, ота-она, ёр-бирордларидан воз кечиб, адашган, иккى дунёсини бой бериб кўйганларни ҳам кўрдик.

Якинда "Ўзбекистон" телеканалида ўз ватанига, ҳалқига қарши курол кўтартган акромийлар ҳақида хуҷатти филим берилди. Унда оддий андижонлар кормийларни:

"халқимиз жонига зулм килганлар",
"ург-аймогини пулга сотганлар",
"маразлар",
"ота қаддини буқканлар",
"менинг болаларимни чиритганлар",
"падар лаънатилар",
"ўлыгинг ҳам келмасин" деб, ер муштаб крагдари.

Чорвалик маҳсулотларини қайта ишлайман. Кредит олиб 100 оила асалари сотиг олдим, 15 сотиг ерга парник курдим. Биогаз олиш кирмасини яратдим. Газ ишлаб чиқарни ўйла.

Коллеж битирувчиларидан 30 нафарини танлов асосидан ишга олдим. Фермер ҳўжалигимиз ишчилари 73 қишидан 103 қишига ётиди. Илгари ўтчача иш 130 минг сўм бўлган бўлса, хозир 300 мингдан ошиди.

Банкдан кредит олиб, қишлоқ ахолисини табии метан гази билан таъминламоқчиман. Техникаримини газлазтираман. Бу билан ёқилғига хажратларимни тежайман.

МАЪНАВИЯТ**● МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН****КЕЛАСИ ЗАМОННИНГ ҲОЗИРГИ
ЗАМОНГА АЙЛАНИШИ****ВАТАН РАВНАҚИ ФОЯСИННИНГ РҮЁБИ ҲАҚИДА**

Ўзбекистон кечинада: Юртимизда янгилик, ўзарниш шунчаларини кўпкі, киёсига вакт етмайди. Ўзимдан мисол. Мен бошлангич синфий совет мактабида — ертада ўқиганман. Бугун бирганинг "Автостат" аналитик марказидан расмий ҳабар: "Nexia" Россияда сотилидаган хорижий автомашиналар орасида биринчи ўринга чиқиб олди. Россиядаги 2010 йилнинг сентябринда биргина "Nexia"нинг сотилиши 2009 йилнинг шу даврига нисбатан 126 фоизга ошган.

Ўзбек "Nexia"си "Renault Logan", "Ford Focus" автомобилларидан ўзиг қетди... ("XXI аср", 2010.16.09).

• Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуси ва разномонлигига ташкил этилган мамлакатимиз автосаноати иқтисодиётимиз салоҳияти разларидан бирига айланди. "Ўзэксспомарказ"да янги Chevrolet Spark автомобилини кенг жамоатчиликка намоиш килинди" ("Тошкент оқшоми", 2010.26.05).

• Президентимиз Ислом Каримовнинг ташаббуси ва разномонлигига ташкил этилган мамлакатимиз автосаноати иқтисодиётимиз салоҳияти разларидан бирига айланди. "Ўзэксспомарказ"да янги Chevrolet Spark автомобилини кенг жамоатчиликка намоиш килинди" ("Тошкент оқшоми", 2010.26.08).

• Ўзбек автомобиллари жаҳон бозорларини эгалламоқда.

Сотувлар "Nexia" энг севимли автомобиллардан бирини эканлигини кўрсатади. Ўзбек автомобиллари бигун жаҳоннинг 10 дан ортига мамлакатларига экспорт қилинмоқда. Россиядаги "Автостат" аналитик марказидан расмий ҳабар: "Nexia" Россияда сотилидаган хорижий автомашиналар орасида биринчи ўринга чиқиб олди. Россиядаги 2010 йилнинг сентябринда биргина "Nexia"нинг сотилиши 2009 йилнинг шу даврига нисбатан 126 фоизга ошган. Ўзбек "Nexia"си "Renault Logan", "Ford Focus" автомобилларидан ўзиг қетди... ("XXI аср", 2010.16.09).

• 2010 йил 24-август, "Тошкент-Бойсун-Кумкўрон" темир ўйланинг ишга туширланишга учильтуди. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунасидир.

Хисор тоф тизмаси узра 1800 метр баландицдан ўтган, умумий узулиги 223 километрни ташкил этувчи бу темир ўйларини созлаб туриди. Кашқадарё сурхондарё вилоятидаги шу путьгача пўлат изларетиб бормаган ҳудудларни пойтактимиз, шунингдек, юртимизнинг бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари Ангрордан Термиза келиши учун бир кун кетарди. Ҳозир ярим соат кифоя. Чунки ўйларла равон. Пенсиямизни олиб келиб, эшигимизда руҳсат сўраб турдиган. Кеярда бор бундай шаройт?

• Олим: Якинда Жанубий Кораеда бир ҳалқаро илмий конференцияда кетасидим. Кеярда ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Хисор тоф тизмаси узра 1800 метр баландицдан ўтган, умумий узулиги 223 километрни ташкил этувчи бу темир ўйларини созлаб туриди. Кашқадарё сурхондарё вилоятидаги шу путьгача пўлат изларетиб бормаган ҳудудларни пойтактимиз, шунингдек, юртимизнинг бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Хисор тоф тизмаси узра 1800 метр баландицдан ўтган, умумий узулиги 223 километрни ташкил этувчи бу темир ўйларини созлаб туриди. Кашқадарё сурхондарё вилоятидаги шу путьгача пўлат изларетиб бормаган ҳудудларни пойтактимиз, шунингдек, юртимизнинг бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

Транспорт мумаммоси ўйқу чиқди. Олдинлари кетасидим. Бу курилиш ҳалқимиз бунёдкорлик салоҳиятининг ёрқин намунаси.

ги бўлиб ўтди. "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси ташаббуси билан ўтказилган мазкур нуфузли таддирда юртимиз маданияти ва миллий аннанаримиз жаҳон миқёсида яна бир кенг нафийиш этиди ("Халқ сўзи", 2010.15.10).

Пойтаҳтимизда "Theatre UZ-2010" биринчи ҳалқаро ташаббуси ва разномонлигига ташкил этилган мамлакатимиз автосаноати иқтисодиётимиз салоҳияти разларидан бирига айланди.

• Ўзбекистонликлар энди ту 154 самолётларида эмас, дунёнинг энг зўр самолётларида учмоқдалар. Мисол учун, Тошкентдан учган зиёратчиларни бағрига олган A-320 самолёти

40 (!) дакиқада Бухорои шарага кўнаётди.

• Собик, итифок худудида марор билан кўрилаётган хозирги телевидение энди бизни қониқтимайди. Ўзбекистон 2011 йилга келиб жаҳоннинг энг ривожланган давлатларидаги таҳсилотни ғарнчиришни яшатади.

Сиз булардан ҳам кўй, яхшироқ мисолларни биласиз. Шундай эмасми?

**ЭЙ БОЛАМ, СЕНИНГ
ВАТАНИНГ БИТТА...**

Ватан равнаки — Президентимиз аласарлари,

ЖАРАЁН

● МУСТАКИЛЛИК – ЁШ МУСАВВИР НИГОХИДА

"ИЛК ҚАДАМ"

ЁШ ИҚТИДОРЛИ МУСАВВИР НОДИРА-БЕГИМНИНГ
МУСТАКИЛЛИКНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН
КҮРГАЗМАСИ АНА ШУНДАЙ НОМЛАНДИ

Юртимизда келажак авлод
хеч кимдан кам бўлмаслиги,
таълим-тарбия олиб, вояга
етиши, ўз иқтидори, истеъдо-
дини намоноиши қилиши учун
барча шароитлар мухайё.

Мустакиллик айёми арафа-
сида ана шундай ёшлардан
бери мусаввир Нодира-
Бегим Хўжамурод кизи ўз
шахсий кўргазмаси намоини-
шини ўтказди. Ўзбекистон
Бадиий академияси Халқаро
маданият карvon саройидаги
очиғлан мазкур кўргазмани
ижодкор "Илк қадам" деб
номлади.

Миллий қадрият ва анъ-
наларни ўзида жамлаган
асарларни томоша қилас
еканмиз, ижодкорни сұхбатга
тортдик.

**– Илк маротаба мўйка-
лам ушлаган онларнингизни
эслайсизми?**

— Албатта, эслайман.
Ўшанда мактабгача таълим
муассасасига борадим.
Боғчамида қандайдир
байрам бўлди. Мен "Чиппо-
лино" эртагидаги "Сиёҳранг
одамч" рассом образини
талкин этдим. Илк маротаба
кўнимига мўйкалам ушлаган
ҳаяхонланганча "Мен албатта
рассом бўламан" дегандим.
Аммо у вақтлар ҳаммаси
бошқача, ҳозирги шароитлар
йўқ эди. Бу менга орзу бўлиб
қолса керак, деб ўйлаган
вақтларим ҳам бўлди. Аммо
мустакиллик сабаб орзум
рўёба чиқди. Яратилаётган
шароитлардан унумли фой-
даланишга ҳаракат қўлдим.
Ва дастлабки ишими менга
ижодий мухит яратиб берган
юртимизнинг йигirma йиллик
тўйига багишладим.

**– Болаликдаги рассом
бўлиши орзуси ва ҳозирги
мусаввир Нодира-Бегим
уртасида қандай фарқ
бор?**

— Болаликда бу орзу эди,
мақсад сари интилиш учун
кўйилган қадам дейиш ҳам
мумкин. Энди эса ижодга
масъулият билан ёндашиб
тинимиз сенгахни килиш
эвазига бирор ютуқка эри-
шиш мумкинлигини англадим.

**– Ҳар бир ижодкорнинг
қўллаб-куватловчи ва
йўл-йўрик кўрсатувчи
устози бўлади...**

— Тўғри айтасиз. Георгий
Бirim, Рашид Байшов ва
Ориф Муиновлар устозларим
эди. Улар буғуни кунда
эришаётган ютукларимига ўз
хиссасини кўшиған инсонлар
эди. Мактабдаги или устозим
Виктория Ткачова, Ринат
Мансуровдир. Ўндан ташка-
ри, Жавлон Умарбеков каби
санъат усталлар доимо менга
йўл-йўрик кўрсатишиди,
улардан кўн нарсаларни
ўрганмоқдаман. Шу ўринда
устозларимга, айниқса, мени
хар томонлама кўллаб-
куватлаб турган, ҳамнафас
бўлган ота-онамга миннат-
дорчилк билдираман.

**– Мусаввир қандай
фаизлатларга эга бўлмоги
керак?**

— Рассом аввало кўнгли
тоза инсон бўлмоги лозим.
Сабаби ўз асарларини ички
хиссиятлари орқали ифодла-
вди. Қалиб пок мусаввир-
нинг иши томошабин кўнгли-
га, назаримда, тез етиб
боради. Чунки унинг асарла-
рида рассомнинг ичи дунёси
яққол кўзга ташланади.

**– Қандай асарлар яра-
тиш ниятидасиз?**

— Амалий санъат билан
ранг тасвири уйғуналашти-
рган ҳолда янги асарлар
яратишни мўлжалламоқда-
ман. Насиб этса юртимиз-
нинг кейинги мустакиллик
айёлларига шахсий кўргаз-
маларим билан яна совға
тайдерлаша ниятим бор.

Дарҳақиқат, рассом айтган-
нидек, унинг ичи ҳолати,
дунёкараши ўз асарларида
ифода этилган. Масалан,
1992 йилда яратилган "Авто-
портрет" ни олайлик. Ижод-
корга хос ўйчанилк, мухлиси-
га ниманидир етказиш
иштиёқида у ён томондан
санъат кўз ташламоқда.

— Бу суратин ойнага
қараб чизганиман, – дейди
Нодира-Бегим. – Ҳакиқатда
ӯша вақтда айтадиган гап-
ларим кўп, ғамғин ҳолатда
эдим. Аслида манзараларни
когозга муҳрлашни яхши
кўраман.

Кўриқдан ортиқ асарларини
мухлисларига ҳавола этиган
ижодкорнинг манзара, на-
тюрморт ва портрет жанрла-
ридаги ишлар бевосита

инсонни ўйлашга, мулоджа-
худи юртисига ундаиди. "Куз —
1994", "Куз — 2008", "Олтин
куз — 2008" асарларини
томоша килиб, беихтиёр
ижодкорнинг севимли фасли
кузмикан деб ўйлаб қоласан
киши. Иссиқ ранглар ёрда-
миди табиати холатини сезиб,
унинг турили хил кўринишила-
рини матога муҳрлашган
ижодкор ранг танлашда
шундай мохирона ўйлутган-
ки, беихтиёр иссиқ ёзининг
тафтида кузни согинасан.

Кўргазмаларда, журнал-
ларда ўз ишлари билан
доимий қатнашиб турадиган
Нодира-Бегим Хўжамурод
қизи 2009 йилдан бошлаб
Ўзбекистон Бадиий
академияси ижодкорлар
уushima айзоси, бир қанча
дипломлар соҳиби.

— "Гилос гули", "Қашқа-
дарё ўйлида", "Бувим хөвли-
си" каби расмлар ётибидар-
миини тозадиган тортди, - дейди Лола
Исамуҳамедова. — Айниқса,
майший мавзулардаги сурат-
ларда буғуни кун нағаси
уфуриб туриди. Нодира-
Бегим бундан кейин ҳам
тинимиз изланйишида бўлиб,
биз каби санъат шайдоларни
ния хушнуд этади деб ўйлайман.

Дарҳақиқат, ижодкор
айтгандек, барча шароитлар
яратилган, ижодий руҳ уфу-
риб турган ўртда янги асар-
лар яратиш катта баҳт. Зоро,
юртимиз чиройи, унинг
самимий инсонлари илхом
париларидир, улар кўлга
қалам тутқазди, тинимиз
ижод килишига ўндаиди...

Кўргазманинг очилиш
маросимида Нодира-Бегим
инсонлар онгида мамлакат-
нинг тарихий ўтмиши, буғуни
куни ва келажаги учун
фаҳраланиш тўйсусини
тарбиялаш ва мустаҳкамлаш-
йўлидаги тинимиз мешнатла-
ри, истиқлолимизнинг йигри-
ма ийлилк юбилейга баги-
шланган шахсий кўргазмаси
учун Ўзбекистон Бадиий
академиясининг дипломи
билан тақдирланди.

Матбуот анжуманинда
журналистлар ўзларини
қизиқтирган саволларга жавоб
одиллар.

● АНЖУМАН

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯ

**АХОЛИ ФАРОВОНИЛИГИНИ
ЮҚСАЛТИРИШГА
ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА**

Ўзбекистон Миллий матбуот
марказида Иқтисадиёт вазир-
лиги томонидан уюштирилган
"Халқаро молия институтлари
маблағлари хисобидан амала
оширилаётган лойӣҳалар" мавзусида
матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Маълумки, ҳозирда
Ўзбекистон кўллаб етакчи
халқаро молия институтлари
нинг тенг ҳуқуки айзоси
хисобланади. Ҳусусан, Осиё
тараққиёт банки, Жаҳон банки,
Ислом тараққиёт банки ва
бошқа кўллаб молия ташки-
лотлари билан инвестициядаги
алокалар кенгайлаб бормоқда.
Бугун улар иштирокидаги
лойӣҳаларнинг умумий сони
198 тани ташкил этади. Шун-
дан киймати 1,45 миллиард
АҚШ долларига тенг 153
лойӣҳа ашириди.

Юртимизда Осиё тараққиёт
банки, Жаҳон банки, Ислом
тараққиёт банки иштирикда
кўйишида 2,4 миллиард доллар-
дан ошик янга 45 лойӣҳа ҳаётга
татбик этилоқда. Халқаро
молия институтларининг кредит
кредитларни саклаш, коммунал
хўжалик, таълим соҳасидаги
муҳим лойӣҳаларни амала
оширишига сарфланши кўзда
тутилган.

Анжуманда халқаро молия
институтларининг кредитларни
хисобидан Гулистан, Бухоро,
Карши, Самарқанд, Жиззах,
Урганҷ шахарларда ичимлиқ
суви тавсими тизими тўлиқ
реконструкция килинган
айтиб ўтилди. Бундан ташка-
ри, Ўзбекистон Миллий автомо-
тистикларга ижодкорлар
уushima айзоси, бир қанча
дипломлар соҳиби.

Иқтисадиётнинг асоси
хисобланган саноат тармоғига
хам инвестиция ёрдами
курсатилади. Анжуманда
таъкидлангандек, саноат
тармоғига кўйиши 47,5
миллиард долларлик беш
юздан зиёд инвестиция
дастуруни амала ошириш
кўзда тутилган. Кичик бизнес
ва хусусий тадбиркорликни
қўллаб-куватлаш, қышлок
хўжалигининг моддий базаси-
ни ислоҳ килиш сингари қатор
вазифалар келгусида амала
ошириладиган йўйалишилар
хисобланади. Буларнинг барис
мамлакатимизни янада иқти-
содий ривожлантириш, ахоли
фаронволниги юқсалтириш
имконини беради.

Инсаннинг ҳалкарига аниқ
хисобланадиган мактабларни
ишимизни оғизни беради. Нодира-
Бегим барис келишини ўйнай-
тиб, яратишига ташкил этилган
илюстрацияга жалб этди.
Болаларни саҳнада өзиди.
Болаларни амалга оширилаётган
шурӯппарни тадбиркорликни
хаммада оширилди. Сабаби
шурӯппарни оғизни оғизни
шурӯппарни тадбиркорликни
хаммада оширилди. Сабаби
шурӯппарни оғизни оғизни
шурӯппарни тадбиркорликни
хаммада оширилди. Сабаби
шурӯппарни оғизни оғизни
шурӯппарни тадбиркорликни
хаммада оширилди.

ЎЗ МУХБИРИМИЗ

● МАВСУМ

ХАЛАДАРЛАР

KAL ALAK
bo'lalar tashkiloti

БОЛАЛАР

ҚҮНГИЛЛИ ҲОРДИҚ ЧИҚАРИШМОҚДА

Болажонларимиз орзиқиб кутган таътил кунлари давом этилоқда. Эндилекда республиканинг сўлим гўшалариди, мактаблар қошида ташкил этилган оромгоҳларда фарзандларимиз мароқли ҳордик чиқаришилоқда.

Бу йилги ёз мавсумида бир-
гина Жиззах вилояти бўйича
шахардан ташкирида жойлашган
16 та оромгоҳда 4210 на-
фар, 46 та кундузги оромгоҳда
эса 4000 нафар, мактаблар ва
мактабгача таълим миассаса-
ларни кундузла 8700 нафар, ота-
налари билан биргаликда 1240
нафар болаларнинг мазмунли
хордик чиқаришлари учун барча
шарт-шароитлар мухайё
эттилди. Шунингдек, уларнинг
9115 нафари болалар ва ўсмирлар
спорт мактабларида, 2100 нафар
мактабларда ташкил этилди. Бол-
аларни саҳнада озода бахтиарлар
чоҳираларни таътилчиликни
бахтиарларни оғизни беради.
Болаларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради. Болаларни
мактабларда ташкил этилди. Бол-
аларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради. Болаларни
мактабларда ташкил этилди. Бол-
аларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради.

Соғломлаштириш оромгоҳи
фаолияти юртасига ташкил этилган
"Камалак", "Нихол" ва "Шалола"
гурухларининг турли мав-
зуларда чизган суратлари, на-
фис нақшлари, моҳир қўллар
ижодидан науманларни кишини
бекитириштади. Халқаро
мактабларда ташкил этилди. Болаларни
тадбиркорликни хаммада оширилаётган
шурӯппарни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради. Болаларни
мактабларда ташкил этилди. Бол-
аларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради.

Болаларни саҳнада озода бахтиарлар
чоҳираларни таътилчиликни
бахтиарларни оғизни беради.
Болаларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради. Болаларни
мактабларда ташкил этилди. Бол-
аларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради.

Болаларни саҳнада озода бахтиарлар
чоҳираларни таътилчиликни
бахтиарларни оғизни беради.
Болаларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради.

Болаларни саҳнада озода бахтиарлар
чоҳираларни таътилчиликни
бахтиарларни оғизни беради.
Болаларни тадбиркорликни
хаммада оширилаётган иш-
тифоа оғизни беради.

Болаларни саҳнада озода бахтиарлар
чоҳираларни таътилчиликни
бахтиарларни оғ

● БИЗНИГ ШАРХ

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

МУСАФФО СУВ МУАММОСИ

ДАРЁ СУВЛАРИДАН ТЕЖАМКОРЛИК БИЛАН ФОЙДАЛАНИШ,
УНИНГ ИФЛОСЛАНИШИНИ ОЛДИННИ ОЛИШ
ГЛОБАЛ МАСАЛАГА АЙЛАНГАН

Глобал иқлим ўзгариши ер юзида турли экологик таҳдидларни келтириб чиқармоқда. Ер юзининг 71 фоизини океан сувлари қоплаган бўлса, 29 фоизи кўруқликдан иборат. Шундай бўлса-да, сайёрамизда сув танқисиги кун тартибидаги муҳим масалага айланган.

Сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш, табият инъомини асрб-авайлаш ҳақида бот-бот айтилади. Афуски, ҳозир ҳам океан, денгиз, дарё, кўл, сизот сувлари минглаб заҳарли кимёвий моддалар, хусусан, оғир металлар, кадмий, симоб, қўроғин, хрон, пестицид-нитрат, фосфат, нефть маҳсулотлари билан ифлосланиши давом этмоқда. Айниқса, пестицидлар инсон саломатлигига жиддий ҳавф солмоқда.

АҚШда 30 тадан ортиқ дарё ва кўлларнинг жиддий ифлосланиши оқибатида унда на чўмилди ва на балиқ овлаб бўлади. Мутахассисларнинг фикрича, сув манбаларини тозалаш учун 400 миллиард

АҚШ доллари мидоридаги маблаг мазор, 2011 йилда ҳар беш нафар американлик тозаланмаган сувни истеъмол килиган. Бунини оқибатида Йилига 900 минг киши шифохонада даволаничи чиқмоқда. Ҳозир АҚШда истеъмол сувини 75 фоизига хлор моддаси билан ишлов берилмоқда.

Маълум булишича, ҳар йили океанда денгизларга 10-12 миллион тонна атрофидаги нефть маҳсулотлари тўкилмоқда. Дунё океанида ҳозир жами 2 минг 500 та нефть кудуклари очилган. Шундан 800 таси АҚШ, 540 таси Жанубий-Шарқий Осиё, 400 таси Шимолий денгиз, 150 таси Форс кўргизда жойлашган. Уларнинг

ЯПОНИЯДАГИ БОҚИЙ АНЪАНАЛАР

майдаланган чой тайёрлаш усуллари ўйлаб топилади. Ҳатто, роҳиблар ва самурайлар ўтрасида сифатли чой тайёрлаш бўйича мусобақалар ҳам уюширилб турдилган. Бундай мусобақа иштирокчilari мутахасис сифатида чойнинг "хаш" ва "ёмон" навини ажратишлари талаба килинган. Чой навини кимкин ажрата олган иштирокчи махсус совга билан тақдирланган.

Яна бир тарихий маълумотларда байн ётилишича, 1200-1253 йилларда руҳоний Догён бошчилигида чой маросими нафакат роҳиблар, балки самурайлар, оддий фуқаро ҳамда аслзодалар орасида кенг тус олади. Мана шу даврга келип,

зарнинг чой тайёрлаш махсуси очиб берилади. Маросимининг энг қизик кисми чойни ёточ қошиқчада махсус кўзачага солинишдан бошланади. Ҳар бир иштирокчи чойни татиб кўриши лозим.

ТЯСИЦУ — МАХСУС ЧОЙ ЎЙЧАСИ

Тарихий маълумотларда чой тайёрлаш усуллари ўйлаб топилади. Ҳозир Маросимининг энг қизик кисми чойни ёточ қошиқчада махсус кўзачага солинишдан бошланади. Ҳар бир иштирокчи чойни татиб кўриши лозим.

ги вазият таҳликали бўлиб, тахминан 90 фоиз аҳоли ифлосланган дарё сувидаги чўмилади ва уни ичишга мажбур. Европадаги тараққий этган мамлакатларда ҳам бу борада ечимини кутаётган муаммолар талайгина, Англия ва Уэльсдаги қарийб 80 фоиз ер фермер хўжаликлари ихтиёрига берилган бўлиб, чорвардорлар йилига ер қатламини 2 ярим миллион тонна азот, фосфор, калий ўйтлари билан тўйинтирар экан. Уларнинг бир кисми жойлардаги тоза ичимлиг сувига келиб кўшилиши оқибатида аҳоли орасида турли касалликларга чалиниш холатлари кўпаймоқда.

Буюк Британияда 1950 йильдан бери катта мидорда ишлаб чиқарилаетган хлор органик биримларидан фойдаланиша барҳам берилмоқда. Дарёга келиб қўшилган гўнг сув тозалагич иншоотларида кайта ишланган оқава сувларга қараганда 100 баробардан кўп мидорда хавфлироқ эканлиги тажрибада ислотланган. Кўроғин кунда Жаҳон соғилкни сақлаш ташкилоти Гангда раресининг ифлосланишига олоҳида ётвибераётган чорба кўплаб муаммолар тутдирмоқда. Агра шахри маъмурларини шам шу йилнинг 1 январидан ажойиб ишга кўлурди. Яны, улар ҳам шахарда полизителен халтачаларидан фойдаланишина таъкиклиди.

Бугунги кунда Жаҳон соғилкни сақлаш ташкилоти Гангда раресининг ифлосланишига олоҳида ётвибераётган чорба кўплаб муаммолар тутдирмоқда. Агра шахри маъмурларини шам шу йилнинг 1 январидан ажойиб ишга кўлурди. Яны, улар ҳам шахарда полизителен халтачаларидан фойдаланишина таъкиклиди.

Бугунги кунда Жаҳон соғилкни сақлаш ташкилоти Гангда раресининг ифлосланишига олоҳида ётвибераётган чорба кўплаб муаммолар тутдирмоқда. Агра шахри маъмурларини шам шу йилнинг 1 январидан ажойиб ишга кўлурди. Яны, улар ҳам шахарда полизителен халтачаларидан фойдаланишина таъкиклиди.

Бу оқибатни биринчи чорба кўлурди.

Хаҳон банки Хиндинстонга Гангда раресининг тозалаш дастури учун 1 миллиард АҚШ доллари мидорда маблаг ажратишига қарор килди. Хиндинстон мидорада деб хисоблаган Гангда раресининг узунлиги 2 ярим минг километр бўлиб, сув ҳавзаси майдони 1 миллиард квадрат километрга тенг. Дарё соҳиличларидан мамлакат аҳолисининг 3дан 1 кисми, 440 миллиондан ортиқ аҳоли иштимомат килади.

Тан олиш керак, кейинги йилларда Гангда раресида саноат чиқинчилари, шаҳар оқава сувлари тўлиб-тошган. Унинг сувини ичиш у ёқда туриши, қўмилши ҳам ҳавфлари ортади. Соҳидаги крематорийлар ҳам экологик вазиятга жиддий тарьси кўрсатмоқда. Сувнинг ифлосланишига оқибатида ич терлами, полиемелит, сариқ ва ичбуруғ касалликлари кенг тарказмоқда.

Кузатувчиларнинг фикрича, глобал иқлим ўзгариши оқибатида табиат фанида янги "еко-коҳкин" термини пайдо бўлди. БМТ қочинглар бўйича комиссарилиги тарқатган маълумоттига кўра, 2010 йилга келиб курғоқчилик ва шунга ўнлаш табиий қиинчилар тутфайли 40 миллион киши доимий яшаш жойини тарк этган. 2050 йилга келиб кўрсаткич 200-250 миллион нафарни ташкил этиши ҳақида хавотирлар билдирилмоқда.

Азимжон ПУЛАТОВ

Тарихий маълумотларга қараганда, Англия қирорли Ричард Биринчи 1197 йилда дунёда биринчилардан бўлиб дарёларнинг ифлосланишига қарши қонунга имзо чеккан бўлиб, ўшанда Темза ҳартияси кучга кирган.

Хавф ортмоқда

Германиядаги ичак инфекциясидан вафот этганлар сони қарийб 40 нафарга етган.

Берлиндаги Роберт Кох институтининг тарқатган маълумотларига кўра, ҳозир ушбу касаллик билан боғлиқ 3000 дан ортиқ ҳолат кайди этилган. Касалланиш ўтган хафтага нисбатан ўйиб бораётган туфайли мутахассислар истемолчиликни бодринг, помидор, салат барграрни пиширмай ейишдан этийи бўлишига чарикомда. Ҳозир мамлакатда импорт маҳсулотлар, шунингдек, махаллий сабзавотлар текшируви давом этмоқда.

Парвозлар тўхтатилди

Бразилиядан Аргентина ва Уругвайга учадиган авиаӣұналишлар вакътинча тўхтатилди.

Россиянинг "Новости" агентлиги тарқатган маълумотларга қараганда, бунга Чилидаги Пуйеуз вулканининг ўйнониси сабаб бўлган. Ҳозир ҳам вулкандан қайнок лавалар кўтарилишида давом этмоқда. Мамлакатдаги йирик авиакомпаниялар Буенос-Айресдан Монтевидео, шунингдек, Аргентина пойтахтидан Санта-Фе провинцияси йўналиши бўйлаб учадиган рейсларни тўхтатган. Мамлакатнинг жанубий-шарқида жойлашган вулкандан чиқаётган кора тутунлар 13 километр баландликка чотиралиган.

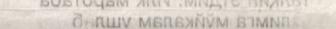

"Нарко-танк"

Қўлга туширилди

Мексика ҳарбийлари АҚШга корадори етказиладиган йўлларни ҳимоя қилишга мўлжалланган маҳсус ҳарбий мансалинларни қўлга туширишган.

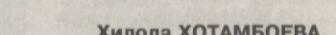
Пўлат билан зирхланган ушбу 4 та танк Кўшма Штатлар билан чегара яқинидаги шимоли-шарқий Тамаулипас штатидаги ноконий темирчилар устахонасида мусодара қилинган. Кузатувчиларнинг фикрича, танклар мустаҳкам ишланган бўлиб, уларни фақатинча маҳсус, танкка қарши кўлланиладиган гранаталар билан вайрон қилиш мүмкин.

20 йил ўтиб...

Хорватия Европа Иттифоқига қўшилиш борасида муҳим қадамлар ташламоқда.

Югославиядан ажралиб чиққанидан 20 йил ўтиб Хорватиянинг Европа Иттифоқига қўшилишига йўл очилган. Европа комиссияси раҳбари Жозе Мануэл Баррозо музокараларни юксига етгани ва оҳиги тўсиқ бўлган Хорватия аддия тизими ислоҳоти амалга оширилгач, келишувга эришилганини билдирган.

**Ҳилола ҲОТАМБОЕВА,
Хорижий ОАВ хабарлари асосида тайёрлари**

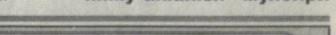
назар у ерга бош эгиг киришга маҳбуб. Бундан ташкири, хонага кирган инсон ўзи билан ҳеч қандай буом олиб киромаган. Қолверса, чой маросимида тутмуш икири-чиқирлари, ҳаётбонни буомнилардан, дунёвий ишлар ва хаёлларда берилмай фрайт илоҳий гўззалик ҳақида фикрлар тутфайли 40 миллион киши доимий яшаш жойини тарк этган. 2050 йилга келиб кўрсаткич 200-250 миллион нафарни ташкил этиши ҳақида хавотирлар билдирилмоқда.

ТЯДЗИН — МАРОСИМ ХЎЖАЙИНИ

Японларнинг хонадонида чой маросими одат тусига кирганидан сўнг, бу маросими хар ким ўзи ўйда ўтказишни маъқул кўради. Айтишларча, мана шудаврда "чой маросимининг хўжайини" (Тядзин) пайдо бўлган. Ҳўжайин" чой маросими тутказиладиган хонага оҳиста, беш эгиг кириди ва маҳмонлар тўлашни ташкил иштадиган. Аммо, сухбат майини маҳмаллар тўғрисида эмас, факат мана шу чой дамланишидаги ўзгача маданият, гўзалик ҳақида бўлади. Бундай пайтада инсон чой дамламашидаги чой маросими кирдига етиш зарурлигини анилди.

Бу оқибатни биринчи чорба кўлурди.

Махсус чой ўйчаси келсак, унинг эни ва бўй 60 см. бўлиб, чичик бир хона кўрнишида бўлган. Аслида хонанинг шундай бўйлишида ҳам маҳсултмасъю бор. Айтишларча, хонага кирмоқчи бўйла бахшловчига яхшига махсус санъат обсиби кисобланади. Маросим бахшловчисининг бўйла бахшловчига яхшига махсус санъат обсиби кисобланади. Маросим бахшловчисининг бўйла бахшловчига яхшига махсус санъат обсиби кисобланади. Маросим бахшловчисининг бўйла бахшловчига яхшига махсус санъат обсиби кисобланади.

**Махфуз
ХУДАЙБЕРГАНОВА,
"Milliy tiklanish" мұхбира**

ЎЗБЕК ЛИБОСЛАРИ ГАЛЕРЕЯСИ

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМIZ ТИМСОЛИ

Жонажон Ватанининг юраги бўлмиш Тошкенттинг
қўни қамаштиручи гўзал, бетакор иморатларин
бунёдкор одамлари, мафтуҳкор, соя-салқин боларни
сокин анҳорлари, ташриф буорган меҳмонларни ўзига
ром этубучи жамоли бу юрга жаннатномонд таъри-
фу тавсиф беришимида ундиши.

Бу йил Мустакиллигимиз
нинг 20 йиллигини нишонлай-
миз. Шу киска даврда бир неча
юз йилларга тенг бўлган буюк
ва мисливичарни яратиди.
Пойтахтимиз Тошкент истиқ-
лол руҳидан сайқал топиб,
минтақанинг юксак тараққий
этган ижтимоий-сийесий, мъа-
навий-маърифий марказига
айланди. Бу ишларни барча-
си муҳтаран Президентимиз
Ислом Каримов ташабуси ва
роҳнамолигида амалга оши-
рилмоқда.

Мустакиллик биз учун энг
улуг, энг азиз қадрият бўлиб,
миллий ўзлигимиз, орному-
симиз, фахр-иғтихоримиз
тимсоли, орзу-интишлиари-
миз, ютуқларимизнинг ҳаёт-
бахш манбаи сифатида шу мур-
қадас Ватанда яшайдиган бар-
ча юртдошларимиз қалбидан
мустахкам ўрин олди. Юри-
тимиз тинч, озод ва обод мас-
канга айланди. Бугун Тошкент-
тимз кўргига кўр, шаркона
қиёғасига улуғворлик бағиши-
лаб турган бинолардан бири
Ўзбек лиbosлari галерея-
сиди.

**ҚАДИМИЙ ВА
ЗАМОНАВИЙ
МЕМОРЧИЛИГИМИЗ
НАМУНАСИ**

Миллий санъат маркази жой-
лашган бўлиб, бу ерда мамла-
катимизнинг мохир усталари
томонидан яратилган миллий
хунармандишил махсулотлари
намойиш этилади. Шу қаватда
кўйимлар намойиш зали, кол-
лекциялар жойи, "Анор" рес-
торани ва япон "CHOYA" рес-
торани мавжуд. Энг юкори 4-
қаватдан эса рассомлар
кургазма зали ўрин эгаллаган.

Ушбу галерейа лиboslari
намойиш этиладиган мажмудири.
Лиboslari modellaш ва
loyihalaш, уларни миллий
мато колоритида намойиш
килиш, ўзбек дизайннерларин-
нинг миллий кийимларини тар-
гиши, янгиларини ўйлаб
топиш, халқaro ва минтақавий
modalar кўргazmalari таʼnlarini
taʼshikli etish bilan shuylanadi. Shu bilan birga
xalqaro aloqalarini, milliy
libos sanʼatiini rivojlantri-
sh bilan bogliq ўzaro shart-
nomalar ham tuziladi.

Ганҷкорлик, ёғоч ўймакор-
лиги ва нақошлик намунала-
ри билан bezatilgan bino
loyihasasi Toшkent boш-
reja loyihalaш инститutiда iš-
lab chiqilgan. Uni bezasha
xalq ustaлariдан M.Sultonov,
X.Odilov, A.Karimov,
A.Abdullaev wa ularning sho-
girdlari katnašdi.

**МИЛЛИЙ САНЪАТ
МАРКАЗИ**

Мамлакатимизда миллий
санъатимиз, хунармандишили-
гили рivojlantriши, kасб-
хунарни санъат даражасига
kўtargan иктидор эгаларini
aniқlaш, rabbatlantiriша
aloҳida ётибор karaтиmlum-
da. Ana shulardan kelib chiqib
2007 йил aprel oйidan boш-
lab "Ўзбекистон madанияti va
sanʼati forumi" hamgarmasi
tashabbusi bilan Milliy
sanъat markazi faoliyat kўr-
sata boшladi. Ungacha bunday mu-
moksha.

кўп mehmon keladi. Ular bun-
day sanъat markazini hech
qaerda urchatmaganchiklari ni
ta’kiflaшadi. 2009 йил Ўзбек-
istona rassomlari, sanʼatshu-
noslari va xalq ustalari ning
"IJD" asosiasi tashikli etildi. Bunga sanъat markazi
aъzolari, rassomlar tashab-
busi, fikri aъsolib boldi. Xozir
300 ga jaʼun aъzolarmiz tar-
kiбиda rassomlar, ustalar,
sanʼatshu noslari, muzeyshuno-
slari, restavratorlar bor.
"IJD" asosiasi aъzolari
kўrgazmalarining Yuзbekistona
da xorizda tashikli etishi.
Shu oлdinga makсад kili-
kuygan. Bunday iшlari amal-
ga oshiриشا "Ўзбекистон
madанияti va sanъati forumi"
hamgarmasi bizi ҳar tomomlami-
ra kўlLab-kuvvatlab turi-
bidi. Kolaversa, xomilayimiz
bukletlar tajʻorlaш, turli
banerlar, taklifnomalar va
rekamalalar qiliishiда ёrdam
berishadi.

Sanʼatimiz, madanijatimiz
xaёtiда ўчмасиз koldirib ket-
gan ulug rassomlari, ustalari,
sanъatshu noslari
eslab ҳar ili kohira
kechalarini utkazamiz. Mas-
alan, Yuзbekiston xalq rassom-
lari Chingiz Axmarov, Rўsiy-

miзga tashkilotlari ning diplom
va esdalik sovgalari tash-
iki.

Якин kunlarda mustaki-
llimizin 20 йилligi ba-
fiшlab "Toшkent ўймакорли-
gi maktabi" nomli kattha
kourgazma utkazishni rejalash-
tingamiz. Birinchi marotoba
utkazilgan uшbu kourgaz-
mada Toшkenttiga mashxur ust-
alaridan biри Ortik Fai-
zulaaev va uning shogirdlari
uz sanъat asarlari bilan iш-
tirok etadi. Shu kabi kўplab
tadbirlar режасини tuzib
kuyganimiz.

BAZAR-ART

"Bazar-Art" kourgazma ярмар-
kasi 2007 йилдан buen an-
naviy tarza jildal iкki mar-
toba — баҳор va kuz oйlarida
utkaziladi. U halq badim
xunaрmандiшилиги va amaliy
sanъat maxsulotlari kўlLab-
tiriша ga хар tomomlama madad kўr-
sati, umidi ёшlarini aниқ-
laш, ularning isteъodini
ryobga чikarisha imkon ber-
moқda. "Ўзбекистон madanijat-
i va sanъati forumi" hamgar-
masi tomonidan tashikli
etiлаdi.

Эркин Йўлдош,
"Milliy tiklanish" muhibbi

riev, Malik Nabiev, Galina
Pugachenkova, Evgeniy Melnikov
kabi isteъod эгалarini
ejda oлdi. Asarlar kourgaz-
masi tashikli etildi. Bunday
tadbirlararda дўstlari, sho-
girdlari, sanъat ilomslari
қatori, qatto xorijlik
kiziquvchi mehnomlar ham i-
shirket etishi.

Marksizimiz tomonidan
tashikli etiladigan kattha tad-
birlaridan janba zavod "Davr
belgilari" dir. Hар ilini bўlib
utkazilgan uшbu tadbir
zamonaviy sanъat kourgaz-
masi, deb aitish ham umumkin.
Ўзбекистонлик rassomlar,
izqordkorlar қatori 20
ga jaʼun davlatlar dan ham
izqordkorlar ўз asarlari
bila nishanashdi.

"Asarlar sadosi" anjanavimiz
madanijati festivali Fond For-
rum hamgarmasining keng қaram-
tasvir loidhasi bўlib, unda
xalqimizning anjanava va udm-
lari, amaliy sanъati va milliy
oshxonasi, xalq ozgari iжodi
kabi yunaлишlari namoyen
etiladi. Uшbu festivallar ҳar
ili mamlakatimizning turli

da mamlakatimizning barcha
xududlari dan 100 dan ziёd
usta va xunaрmандiшил-
moxda. Kourgazmadan zardzuзli,
tükimachiliq, naқoшlik, rang-
tasvir va miniatyura, ёғоч
yўymakorligi, keramika, kash-
tachiлиq, sингари yunaлишlar-
dagi xunaрmандiшил biumlari
va sanъat asarlari жой
olib keldi. Bunday kourgaz-
masalar natijasida йўқolib
ketgagan atlasing uлkan salo-
hixat va maҳorat talab etadi.
Gardan kadmimiy turplari, pich-
chilikning damashki dondoni,
kulolchilikning aйrim murak-
cab bezak beriladi. Xilla-
ri kurochchilik, kashtachiлиq
ning baъzi namunalari moхir
usta-xunaрmандiшил tomonidan
kaita sayqlalani, tiklaшha
erishildi. Bu йил kourgazmada
137 naфar iшtirokchi qatna-
shdi. Iшtirokchilariga turli
mavzuлarda ўқiшlar ham tash-
kiлашtiрилди.

"Bazar-Art" kourgazmasi ja-
kunda kўplab nominationlar
bўйicha tanlov goliблari ani-
llandandi va uлagr "Ўзбекистон
madanijati" va sanъati forumu

madanijati va tariхий marka-
zari, turli mutaxassislar, olimlar
va xalқaro mehnomlar iшtirokida
etib boran. Muҳim, mu-
kobil enerqia manbandan
naфakat poезд, balki tem-
mir йил utidagi barча
eritish uskuinalari, chi-
roklar wa boшka infrafra-
tizilmalalar ham birdek
kuvvat oliши muмkin.
Якинда shungra ўшash ton-
neli London shaxri atrofiда, keйin-
chilik esa йўлда ham pайдо
buлиши kutilmokda. Mualliflarin-
ning haётish uskuinalari, bуни
klub tuши эхтимolini keksin
kamaitiradi.

ЎГИТ

Агар ҳар киши элга эхсон etar,
Элидан мудом унга раҳmat etar.
Улуг бўлсаю, қолмаса яхши nom,
Niшонсиз ўlib ketdi u, wassalom.

БИЛАСИЗМИ?

Dunedagi eng birinchi xайvonot bogi XV asrda Avstriyadida
ochilgan.

Marvaridlarning ўшиш tezligi taxminan ililiqga 0,1 milli-
metri tashikli қiladi.

Fornarli ўрганувчи fan speleologiya deb ataladi.

ТУРФА ОЛАМ

ЯНГИЧА КОМПЬЮТЕР

СМАРТФОН КЎРИНИШДАГИ ИЛК НоУТБУК ОММА
ЭТИБОРИГА ҲАВОЛА ТАШКИЛДЕДИ.

Manbada kelтирили-
shicha, Computers Systems
Phone (CSP) ноутбук va
planchetli kompyuterlар
bilan bemalol rakobat-
laza olarkan. Uning be-
takror dizayni va iiriik
senzor dисплей ҳар kand-
dai kishinig xавасини
kelтириши aник. Экрани
ortida esa расми kла-
vavturalar жойлашти-
rilgan. Mazkur gadjet
Windows 7 7изими hamda
sensор интерфејс orқali boшқарiladi. Amerikali mutaxas-
sislarining aйтишича, xozircha CSP smartfonini Intel Oak процес-
sori basasida iшlайдi.

ҚУЁШЛИ ТОННЕЛЬ

АНТВЕРПЕН (БЕЛЬГИЯДАН ПАРИЖ ШАХРИГА Ю҆ОРИ
ТЕЗЛИКДА ҲАРАКАТЛАНУВЧИ ПОЕЗД ЙўЛ ОЛДИ.

Poезд jaʼindagina fой-
dalanshiga topshirilgan
uzunligi 4 kilometri
куёш батареялари bilan
қолlangan tonneль orқali
belgilangan manzilga
etib boran. Muҳim, mu-
kobil enerqia manbandan
naфakat poезд, balki tem-
mir йил utidagi barча
eritish uskuinalari, chi-
roklar wa boшka infrafra-
tizilmalalar ham birdek
kuvvat oliши muмkin.
Якинда shungra ўшash ton-
neli London shaxri atrofiда, keйin-
chilik esa йўлда ham pайдо
buлиши kutilmokda. Mualliflarin-
ning haётish uskuinalari, bуни
klub tuши эхтимolini keksin
kamaitiradi.

“НИМ ҲАҚИҚАТ” БОҒИ

АМСТЕРДАМ АЭРОПОРТИДА ЙЎЛОВЧИЛАР УЧУН
МАХСУС БОҒ ОЧИЛДИ.

Mazkur bog aэр-
port huddida жой-
лашgan Rijksmuseum
muzeyi filiali va
aэропорт kütubxona-
sinini янада тўлдиран.
Boғ shundokhina D тер-
minaliidan чиқave-
rişida barpo etilgan.
Foy mauliflari ning
taʼkidlaشica, сўлим
boғ haвosidan tўй-
tуйib naфas olgan ҳар қандай ўйловчи чароқ nimaligini unutib
boшkarorak. Eng qизиги, bogning jarimi oshom ostida bўlسا,
kolgan kисми aэропort devorlari orasida emish. Shu bois,
aэропорт bogiga "Nim ҳaқiқat" deя nom berilgan. Yashilkoplar
burkanan bega zalgan boғi telefon zardonida baroqiladi.

УЧ ОЁКЛИ ИДИШ

РОССИЯЛИК АРХЕОЛОГЛАР ПРИМОРЬЕ
ЎЛКАСИДА XIII АСРГА ОИД БУДДАВИЙЛАР
ИБОДАТХОНАСИГА ДУЧ КЕЛИШГАН.

Maъlum bўliшича,
churjchenlar davrida
kuriлgan ibodatxona
Krasnopole посёлкаси
ёnidan okib ўtuvchi
Partizan daroasi бўйida
koyalarning biraидan
topilgan. Ibodat-
xona ўrta asrlarida
kuriлganiga karamai,
olimpalar boʻrda insho-
ttin nomidandan kolgan
cherepicha, keramika,
tripod koldiklari va
yоchekli dиний marosimlar ўtka-
shi ashish учун muljakkallangان iдиш
borligini kайд etishgan. Eslatib ўtmasiz, churjchenlar man-
jujurularning aждоди xisoblaniadi. Asosan zirotat, chorva va savdo-
sotik bilan shugullangan churjchenlar niшoncisi ўlkasasi
Primorye ўlkasasi huddida jaш abeli keliшgan.

З.ЗОИРЖНОВ тайёрлadi

Gazeta ҳaftaning chorshanba kuni chakadi.
Gazeta ўzбекистон Matbotu wa axborot agentligi tomonidan
№ 0223 rakamli bilan rўykhatlidan uttan.

Buxor — G 623, Adadi — 7201
Buxor — G 623, Adadi — 7201
Сахифалови: Акбар ШОДИЕВ
Навбатчи мухаррар: Ислам ҲУДОЁРОВ
Навбатчи: Қамолиддин ҲОТАМОВ

Электрон почта: e-mail: milliy@tarkor.uz

Bosiшغا topshiriш вақti — 21.00.
Topshiriшdi — 22.20.